

VÝZKUM ORGANICKÝCH SEDIMENTŮ NA JIŽNÍ MORAVĚ

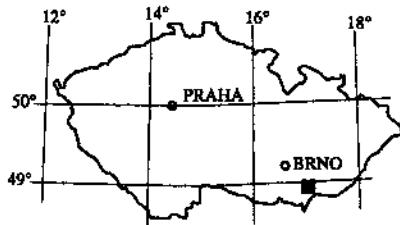
Research of the organic sediments in the South Moravia

EVA BRÍZOVÁ¹ – PAVEL HAVLÍČEK¹ – MICHAL VACHEK²

¹Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

²Oblastní úřad Hodonín, referát životního prostředí, Štefánikova 28, 695 01 Hodonín

(34-22 Hodonín)

Key words: Quaternary, Organic sediments, Pollen analyses, Stratigraphy, Moravia

Abstract: Organic sediments in south Moravia were collected and studied. These organic sediments on the map sheets Vracov (34-222), Kyjov (34-221), Hodonín (34-223) and Strážnice (34-224) will be the subject of palynological investigation. Several samples from these localities were radiocarbon – dated (see tab.; Gd: Radiocarbon Laboratory Silesian Technical University, Gliwice; Hv: ^{14}C und ^3H -Laboratorium, Niedersächsisches Landesamt für Bodenforschung, Hannover; CU: Radiocarbon Laboratory Faculty of Science Charles University, Prague).

V rámci projektu úkolu 2100 (Základní a účelové geologické mapování, VaV 630/1/98) v oblasti Hodonínska jsme se zaměřili i na podrobné vyhodnocování kvartér-

ních sedimentů, včetně pylových analýz organických sedimentů.

Výzkumem těchto uloženin se zabýváme již řadu let. Pylové analýzy ověřované radiokarbonovými daty (viz tabulka) přinášejí velmi zajímavé výsledky (srov. Brízová 1989, 2000, Brízová et Havlíček 1994, 1999, Brízová, Havlíček, Novák et Petrová 2000). Obě metody přispěly k určení nejen stáří, ale i k paleogeografickým závěrům, týkajících se vývoje zkoumané oblasti.

PŘEDBĚZNÝ POPIS ODEBRANÝCH PROFILŮ V ROCE 2000:

list Vracov (34-222)

1. Vacenovice VACD d. b. 1571

duna

1 vzorek pro pylovou analýzu (PA), půda s uhlíky

list Kyjov (34-221)

2. Svatobořice-Mistřín S-M

báze rašeliny-jílovinoto-písčitý sediment

pod rašelinou ?gyttja s množstvím fosilních měkkýšů,

Tab. 1. Seznam vzorků pro radiokarbonová datování z jižní Moravy.

lokalita	číslo vzorku	laboratoř	hloubka v m	$^{14}\text{C} - \text{BP}$
Vacenovice	VAC	Gd-17 036	0,36–0,40	$2\ 900 \pm 130$
Vlkoš	VLK	Gd-17 011	1,25–1,35	$2\ 160 \pm 160$
Bzenec	BZ 1	Gd-17 033	1,30–1,35	$7\ 730 \pm 270$
	BZ 2	CU-1653/474	1,15–1,20	$3\ 730 \pm 263, 3\ 823 \pm 263$
Strážnice	ST 1	Gd-11 543	dřevo	440 ± 100
Strážnice-Přívoz	ST 2	Gd-12 254	dřevo	$4\ 240 \pm 80$
Čejčské jezero	Čej-27	Hv-18 924	2,00	$9\ 990 \pm 275$
Hodonín 1	H 1		0,01–0,05	
	H 2		0,35–0,45	
Hodonín 2	Ho 1		0,01–0,05	
	Ho 2		0,35–0,40	
Kyjovka – rybník	KYJR		0,01–0,05	
Rohatec	RO 1		0,01–0,05	
	RO 2		0,20	

Gd: Radiocarbon Laboratory Silesian Technical University, Gliwice;

Hv: ^{14}C und ^3H -Laboratorium, Niedersächsisches Landesamt für Bodenforschung, Hannover;

CU: Radiokarbonová laboratoř PřF UK, Praha

s příměsí rostlinných makrozbytků
1 informativní vzorek pro PA

list Hodonín (34-223)

3. Kyjovka – rybník KYJR d. b. 4240/34-223

mocnost ca 0,40 m

0–0,16 m: tmavě hnědá až černá slatina, na bázi s pískem
–0,22 m: šedý písek s příměsí slatinou
–0,30 m: tmavě černé humózní organické sedimenty (slatinu, hnilokaly) vzorky pro PA a ^{14}C v hloubce 0–0,35 m
–0,45 m: zelenošedé až šedé jemně zrnité písksy (terciér)
– dále: šedé písksy

vzorky pro PA: KYJR 1 0,01 m
2 0,05 m
3 0,10 m
4 0,15 m
5 0,20 m
6 0,25 m
7 0,30 m
8 0,35 m

vzorky pro ^{14}C : KYJR 1/0,01–0,05

4. Hodonín 1 H d. b. 4238/34-22-22 (sz. od Hodonína)

mocnost 0–0,70 m

0–0,60 (0,65) m: sytě černé slatinu až hnilokaly, s makrozbytky rostlin (pravděpodobně růkosy)

vzorky pro PA a ^{14}C v hloubce 0–0,55 m

–0,90 m: ocelově nazelenale šedé, silně jílovité, jemně zrnité písksy

vzorky pro PA: H 1 0,01 m
2 0,05 m
3 0,10 m
4 0,15 m
5 0,20 m
6 0,25 m
7 0,30 m
8 0,35 m
9 0,38 m
10 0,40 m
11 0,42 m
12 0,45 m
13 0,47 m
14 0,50 m
15 0,52 m
16 0,55 m

vzorky pro ^{14}C : H 1/0,01–0,05
H 2/0,35–0,45

5. Hodonín 2 Ho d. b. 4239/34-22-22

mocnost 0,70 m

0–0,35 m: tmavě hnědá až černá slatina (až hnilokal) s rostlinnými makrozbytky

–0,53 m: šedé jíly s příměsí černé slatinu, makrozbytky

–0,70 m: šedé jíly s menší příměsí slatinu, makrozbytky
–0,75 m: sedožluté jíly s pískem (terciér)

vzorky pro PA a ^{14}C v hloubce 0–0,75 m

vzorky pro PA: Ho	1	0,01 m
	2	0,05 m
	3	0,10 m
	4	0,15 m
	5	0,20 m
	6	0,25 m
	7	0,30 m
	8	0,40 m
	9	0,40 m
	10	0,45 m
	11	0,50 m
	12	0,53 m
	13	0,55 m
	14	0,58 m
	15	0,60 m
	16	0,63 m
	17	0,70 m
	18	0,75 m

vzorky pro ^{14}C : Ho 1/0,01–0,05

Ho 2/0,35–0,40

list Strážnice (34-224)

6. Strážnice – Rohatec RO d. b. 4242/34-22-19

mocnost 0,55 m

0–0,20 m: sytě čokoládově hnědé humózní slatinu s rostlinnými makrozbytky

–0,50 m: černé šedé smouhované organické písčité jíly

–0,70 m: ocelově šedé jemně zrnité písksy, nelze dále vratat – podzemní voda

vzorky pro PA a ^{14}C 0–0,70 m

vzorky pro PA: RO	1	0,01 m
	2	0,05 m
	3	0,10 m
	4	0,15 m
	5	0,20 m
	6	0,25 m
	7	0,30 m
	8	0,32 m
	9	0,35 m
	10	0,38 m
	11	0,40 m
	12	0,45 m
	13	0,50 m
	14	0,55 m

vzorky pro ^{14}C : RO 1/0,01–0,05

RO 2/0,20

Tyto odebrané převážně organické sedimenty budou předmětem dalšího geologického a palynologického výzkumu.

Literatura

- BŘÍZOVÁ, E. (1989): Výsledky pylové analýzy vzorku slatinu z Čejčského jezera (list 34-214 Čejkovice). Zvl. přloha. – In: ČTYROKÝ, P. et al. (ed.) (1990): Vysvětlivky k základní geologické mapě 1 : 25000 34-214 Čejkovice. Praha.
– (2000): Palynologický a paleoalgalogický výzkum přírodní památky Jezero. – MS Čes. geol. úst. Praha.